

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 29 januari 1926 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt § 42 mom. 2 i riksdagsordningen ett av lagutskotten åliggande granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning hava båda kamrarna till lagutskott hänvisat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Första lagutskottet, som verkställt granskningen, har för ifrågavarande ändamål från justitieombudsmansexpeditionen mottagit ej mindre de diariumer, vilka under år 1925 förts i nämnda expedition samt under justitieombudsmannens ämbetsresor, än även expeditionens registratur för berörda tid, varjämte på särskild begäran handlingarna rörande vissa av justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet tillhanda.

Över den numera fullbordade granskningen får utskottet härmed avgiva utlåtande.

Justitieombudsmannen anmäler i ämbetsberättelsen, att han före sitt inträde i ämbetet, som ägde rum den 30 januari, under företrädarens sjukdom förestått ämbetet från och med den 27 till och med den 29 januari samt att han med stöd av 25 § i instruktionen begagnat sig av semester under tiden från och med den 6 juli till och med den 19 augusti, under vilken tid hans av riksdagen utsedde efterträdare nuvarande statssekreteraren Willand Aschan förestått ämbetet.

Ämbetsberättelsen upptager härefter enligt vedertagen ordning redogörelse för sådana mot tjänstemän för fel eller försummelse i tjänsten anfallda åtal, vilka under året blivit slutligen avgjorda eller i någon instans prövade.

Justitieombudsmannen redogör vidare i berättelsen för vissa ärenden, som ej föranlett åtal, m. m. samt meddelar därvid, att han under denna avdelning, i likhet med vad som skett de närmast föregående åren, av sparsamhetsskäl intagit redogörelse för allenast några under år 1925 behandlade ärenden.

Därefter omförmälas av justitieombudsmannen nedannämnda dagar under år 1925 till Kungl. Maj:t avlätna skrivelser, nämligen

den 29 augusti angående åtgärder för åstadkommande av snabbare rättsskipning i Härjedalens domsaga;

den 31 augusti angående ändring av bestämmelserna om uppgifter från prästerskapet rörande häktades levnadsomständigheter;

den 29 oktober angående ändring av lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar;

den 11 december angående ändring av bestämmelserna om resekostnadsersättning i kungl. förordningen den 12 juli 1878 angående ersättning till förrättningsmän för utmätning i enskilda mål samt till stämningsmän m. m.; samt

den 21 december angående åtgärder för snabbare rättskipning inom Gällivare domsaga.

Justitieombudsmannens ämbetsresor under år 1925 hava ägt rum inom Jämtlands, Västernorrlands och Norrbottens län.

I avseende å vad under inspektionerna förekommit hänvisar justitieombudsmannen till det därunder förda diariet.

Över de under år 1925 handlagda klagomål och anställda åtal m. m. meddelas i ämbetsberättelsen följande översikt:

»Antalet härstädes diarietförda ärenden under år 1925 — däri inbegripna 48 av tryckfrihetskommittén handlagda ärenden — har uppgått till 652, vilket antal i jämförelse med nästföregående år innebär en ökning av 93 ärenden.

Vid 1925 års början voro — fränsett ett antal balanserade ärenden av annan beskaffenhet — av förut inkomna klagomål eller eljest mot tjänstemän anhängiggjorda ärenden fortfarande under handläggning härstädes 54.

Under år 1925 hava anhängiggjorts ärenden mot tjänstemän:	
genom inkomna klagomål ett antal av	394
samt på grund av anmärkningar, gjorda vid granskning av fångförteckningar eller vid ämbetsresa eller annorledes, ett antal av	60
Summa balanserade och inkomna ärenden mot tjänstemän	508.
Av berörda 508 ärenden hava under år 1925:	
1) såsom återkallade avskrivits	10
2) till annan myndighet överlämnats	12
3) efter vederbörandes hörande fått förfalla	110
4) efter annorledes verkställd utredning avskrivits	105
5) utan åtgärd avskrivits	153
6) till åtal hänvisats	14
7) föranlett annan åtgärd än åtal	51
8) föranlett framställning till Kungl. Maj:t	6
och äro vid 1925 års slut:	
9) i avbidan på infordrad förklaring eller påminnelsers avgivande vilande	32
10) i avbidan på annan utredning eller domstols eller myndighets beslut vilande	7
11) på prövning beroende	8
	Summa 508.

Under år 1925 har, såsom av ovanstående redogörelse framgår, i 14 ärenden, varav 1 ärende avsett 4 personer, 1 ärende 3 personer, 2 ärenden vart-

dera 2 personer samt 2 ärenden en och samma person, beslutits anställande av åtal mot tjänstemän, nämligen

på grund av förd klagan mot	19
av annan anledning mot	1
	Summa 20.

Sälunda har för nedan angivna fel eller försummelse i tjänsten förordnats om åtal mot:

- 1) stadsfiskal för obehörigt beslag av med kvarstad belagd skrift (sid. 203 o. f.);
- 2) länsstyrelse för felaktigt förfarande vid röstsammanräkning (sid. 218 o. f.);
- 3) distriktslantmätare för felaktigt förfarande vid lantmåteriförrättningar;
- 4) styrelse för centralt ämbetsverk för felaktigt ådömande av disciplinär bestraffning (sid. 223 o. f.);
- 5) t. f. landsfiskal för felaktigt förfarande vid polisundersökning;
- 6) landsfiskal för åsidosättande av stadgandet i 11 § landsfiskalsinstruktionen m. m.;
- 7) t. f. landsfiskal för liknande förseelse;
- 8) landsfiskal för obehörigt nedtagande av anslag, innehållande förklaring om blockad och bojkott;
- 9) landsfiskal för underlåtenhet att tillhandahålla protokoll över utmätning m. m.;
- 10) landsfiskal för olaga häktning;
- 11) landsfogde för olaga häktning m. m.;
- 12) division i hovrätt för underlåtenhet vid måls avdömande att tillse hovrättsaktens fullständighet;
- 13) t. f. domhavande för felaktigt upptagande av vissa ärenden till handläggning å tremansting; och
- 14) landsfogde för underlåtenhet att tillhandahålla vederbörande rättsägare penningar, som genom rån fränhänts ägaren och vid av landsfogden ledd undersökning rörande nämnda brott tillrättaskaffats.»

Berättelsen upptager vidare meddelande därom, att sedan början av senaste lagtima riksdag någon förklaring av lag, i den ordning § 19 regeringsformen bestämmer, icke blivit av Kungl. Maj:t meddelad.

I bilagor, som vidfogats berättelsen, meddelas förteckningar dels över samtliga av 1925 års riksdag avlätna skrivelser m. m. i nummerföljd enligt fjortonde samlingen av bihanget till riksdagens protokoll, dels över de av 1925 års riksdag till Konungen avlätna skrivelser jämte uppgifter om de åtgärder, som under nämnda år vidtagits i anledning av samma skrivelser, dels över sådana i sistberörda förteckning upptagna ärenden, som vid utgången av år 1925 ännu voro i sin helhet eller till någon del på Kungl. Maj:ts prövning beroende, dels över ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från riksdagen före år 1925 men vid samma års början varit i sin helhet eller till någon del oavgjorda, jämte uppgift om den behandling, dessa ärenden undergått under år 1925, dels ock över ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från justitieombudsmannen före den 1 januari 1925 och varit under år 1925 åtgärd vidtagits

eller vilka vid samma års slut ännu voro på Kungl. Maj:ts prövning beroende jämte kortfattad uppgift om ärendenas behandling.

Vid den granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehaft, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, vilket utskottet härmed för riksdagen

anmäler.

Stockholm den 29 januari 1926.

På första lagutskottets vägnar:

A. AKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman*, *Hederstierna*, *Klefbeck*, *Lyberg*, *Tjällgren*,^{*} *Rogberg*,^{*} *P. E. A. Jonsson* och *Julin*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist* i Halmstad, *Jansson* i Edsbäcken,^{*} *Nilsson* i Antnäs, *Söderberg*, *Johansson* i Brånalt, *Carlson* i Mölndal,^{*} fru *Östlund* samt herr *Christenson* i Södertälje.

^{*} Ej närvarande vid utlåtandets justering.